نامه به سردبیر
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۰، مر داد ۱۴۰۰، ۶۱۰-۶۰۷

اثرات اقتصادی بیماری کووید -۱۹ در بودجه و اعتبارات عمومی مراکز دانشگاهی

The Economic Effects of Covid-19 Disease on Budget in Academic Centers

محمدرضا فروتنی[۱]

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۲/۲۱ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۱۴۰۰/۰۲/۲۶ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۱۴۰۰/۰۳/۰۱ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۳/۰۴

سردبیر محترم:

همه گیری بیماری کووید-۱۹ در کشورها و مناطق مختلف دنیا؛ دارای اثرات متفاوتی است [۲-۱]. این اثرات را می‌توان از جنبه‌های مختلف، حتی در حوزه گردشگری نیز مورد بررسی قرار داد [۳]. این اثرات در مراکز بهداشتی- درمانی و کارکنان و دانشجویان آن‌ها دارای اهمیت خاص است [۵- ۴]. رد پای این همه‌گیری حتی در سطح مدارس نیز ویژگی‌هایی خاصی دارد [۶]. درحوزه اطلاع‌رسانی، اثرات گسترده تر بوده و ماندگاری بیش‌تری را از خود به جا گذاشته است [۷]. این اثرات در حیطه دین و دینداری نیز مطرح بوده و عقاید مختلفی را به دنبال داشته است [۸]. بررسی و پیش آگهی از این اثرات می‌تواند در افزایش تاب آوری مراکز درمانی و بهداشتی خدمت رسان به جامعه مفید باشد.

آثار ناشی از همه‌گیری بیماری کووید -۱۹، در طی حدود پانزده ماهه گذشته؛ در زیر مجموعه‌های مختلف به این صورت می‌باشد. در بخش هزینه‌ها و اعتبارات عمومی- جاری، حدود ۱۵-۱۲ درصد از اعتبارات جاری، صرف هزینه‌های مرتبط با این بیماری شده است. خرید لوازم و تجهیزات حفاظت فردی، رفع کمبودهای جاری بخش‌ها، تجهیز مراکز به دستگاه‌ها و لوازم مرتبط با مراقبت از بیمار، بخشی از این هزینه‌ها را شامل می‌شود [۹].

از طرفی، کمک‌های مالی دولت که به منظور جبران خسارات به مراکز درمانی و بیمارستان‌ها پرداخت شده است را بایستی به این هزینه‌ها را اضافه نمود. این درحالی است که درآمد اختصاصی مراکز درمانی به

۱- دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لارستان
تلفن: ۵۲۲۴۰۳۰۸-۰۷۱، دورنگار: ۵۲۲۴۰۳۰۸-۰۷۱، پست الکترونیکی: foroutani1349@gmail.com

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-22]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.5.8.6]
[DOI: 10.52547/jrums.20.5.607]

شدت تحت تأثیر این بیماری قرار گرفته و کاهش یافته است [۹].

هزینه‌ها در بخش نیروی انسانی که شامل جذب نیروهای جدید موقت، پرداخت ساعات اضافه کاری به پرسنل شاغل و البته تهیه لوازم حفاظت فردی برای این افراد را می توان نام برد. هزینه‌های پنهان و غیرقابل محاسبه ناشی از عدم حضور پرسنل بخش پشتیبانی (به منظور کاهش حضور افراد) و هم‌چنین عدم حضور پرسنل به علت ابتلاء به این بیماری و جایگزین نمودن افراد دیگر را بایستی به هزینه بخش نیروی انسانی اضافه نمود.

خرید تجهیزات وملزوماتی که فقط برای شرایط اضطراری کاربرد دارند (به عنوان مثال: دستگاه اکسیژن ساز اضافی) و در شرایط عادی نمی توانند مورد استفاده قرار گیرند، منابع مالی محدود مراکز دانشگاهی را به معنای تمام می‌بلعند. البته به این معنی نیست که وجود چنین دستگاهی که می‌تواند حتی جان "یک انسان" را نجات بخشد را کالای غیر ضرور قلمداد کرد، اما در بررسی چالش‌های ناشی از بیماری مذکور، این موارد بایستی مدنظر قرار گیرد.

توسعه بخش‌ها و هزینه نگهداری از آن‌ها، با منابع مالی محدود و نیازهای نامحدود، همخوانی نخواهد داشت و تبعات این‌گونه توسعه‌ها؛ در آینده ای نزدیک، آثار خود را نشان خواهد داد [۹].

مهم‌ترین و موثرترین و شاید ماندگارترین اثر ناشی از این همه گیری را بایستی، آثار روانی این پاندمی نام برد. البته این آثار را می توان با مدیریت خوب و مؤثر، تحت کنترل در آورد و درجهت کنترل بیماری از آن استفاده کرد [۱۰]. یکی از این آثار روانی، انگ اجتماعی آلوده بودن به این ویروس است [۱۱].

با توجه به این‌که مشخصات و جنبه های مختلف بیماری تاکنون ناشناخته مانده و داروی مفید و مؤثری نیز به طور قطع معرفی نشده است، این نکات ابهام و عدم هدایت افکار عمومی، موجب ایجاد نگرانی و رفتارهای هیجانی در جامعه شده است [۱۲].

در کنار این آثار، بایستی اثرات ناشی از قرنطینه و ماندن افراد در خانه را نیز اضافه نمود که حتی می‌تواند در رژیم غذایی افراد نیز تأثیر سوء داشته باشد [۱۳].

به نظر می‌رسد بیماری کووید-۱۹ آمده است که بماند و به عنوان یکی از بیماری‌های نوپدید جایگاه خود را در جوامع مختلف حفظ و ارتقاء بخشد. با این دیدگاه، شاید بتوان عمیق‌تر به موضوع نگریست و از نگاه سطحی و گذرا پرهیز نمود و در کنار برنامه های ضربتی و مقطعی، به فکر استراتژی‌های میان مدت و بلند مدت نیز بود.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-22]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.5.8.6]
[DOI: 10.52547/jrums.20.5.607]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-22]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.5.8.6]

[DOI: 10.52547/jrums.20.5.607]

Reference

[1] Mirzaei K. Cases and Impact of Coronavirus Covid-19 Pandemic. *Social Impact Assessment* (special issue of the consequences of the outbreak of Corona-Covid virus 19) 2020(2): 41-13.

[2] Safarahang R. A transtheoretical critique of the ontological foundations of government governance in health policy-making to control the COVIDE-19 pandemic (Case study of Iran). *Research Letter of Political Science* 2020; 15(2): 183-224.

[3] Hassan Pour M, Shahi T, Arjang Mehr D. Structural model of crisis management for Iran's tourism supply sector; Case study: COVID – 19 Pandemic. *Tourism Management Studies* 2020; 15(0): 59-89.

[4] Garosi E, Khosravi Danesh M, Mazloumi A. Nurses and Coronavirus: Challenges and Consequences. *Iran Occupational Health* 2020; 17(1): 1-6.

[5] Mirkazehi Rigi Z, Dadpisheh S, Sheikhi F, Balouch V, Kalkali S. Challenges and Strategies to deal with COVID-19 from the perspective of physicians and nurses in southern of Sistan and Baluchestan, Iran. *Journal Mil Med* 2020; 22(6): 599-606.

[6] Mohammadi M, Keshavarzi F, Naseri Jahromi R, Naseri Jahromi R, Hesampoor Z, Mirghafari F, et al. Analyzing the Parents' Experiences of First course Elementary School Students from the Challenges of Virtual Education with Social Networks in the Time of Coronavirus Outbreak. 2020.

[7] Ashrafi-Rizi H, Kazaempour Z. The Challenges of Information Services related to the COVID-19 Crisis. *Journal Mil Med* 2020; 22(2): 207-9.

[8] Chitsaz MJ. Corona and Religiosity: Analyses and Challenges. *Social Impact Assessment (special issue of the consequences of the outbreak of Corona-Covid virus 19)* 2020(2): 162-51.

[9] Moradi T, Dehghani M, Droudy R, Shajaripour M, Joo MM. General Framework of the Comprehensive Program "Health Insurance during Covid-19 and beyond". Iran: *National Center for Health Insurance Research* 2020 NCHIR-99- 002 -04.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-22]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.5.8.6]
[DOI: 10.52547/jrums.20.5.607]

[10] Ghasemi M, Keshtegar A, Mohammadzadeh Z. Good Governance and Public Value Management in the Face of COVID-19. *Quarterly Journal of Management Strategies in Health System* 2020.

[11] Shahshahani MS. The Importance of Paying Attention to Social Stigma After Coronavirus (Covid-19) (Letter to the Editor). *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences* 2020; 19(6): 659-7.

[12] Khammarnia M, Peyvand M, Setoodehzadeh F. Global epidemic of the coronavirus and the impact of political and economic sanctions against Iran. *Payesh* 2020; 19(4): 469-71.

[13] Sheykhangafshe FB, Chookami ES, Hossienkhanzadeh AA. Eating Disorders during Coronavirus 2019 (COVID-19): A Letter to the Editor. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences* 2020; 19(7): 765-70

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-22]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.5.8.6]
[DOI: 10.52547/jrums.20.5.607]